

Franc Ponti, director del Centre d'Innovació d'EADA

19.12.2012 **Entrevistes** - En l'actual situació de crisi, la innovació es fa més necessària que mai per augmentar la competitivitat de les empreses catalanes. Franc Ponti és expert en la matèria: compta amb més de 15 anys d'experiència com a professor d'EADA i ha treballat amb moltes empreses en projectes de consultoria en creativitat i innovació. Té molt clar els moviments que ha de seguir una empresa per esdevenir innovadora i, sobre aquest tema i altres qüestions parla en aquesta entrevista. UAB Innova va aprofitar la seva participació en l'Open Science & Innovation Forum, celebrat el passat 4 de desembre, per conversar amb ell.

Et defineixes com un apassionat de la creativitat i la innovació...

Efectivament. Ser creatiu ens permet alliberar el nostre potencial i innovar fa avançar el món. Per tant, si no aconseguim ser raonablement creatius i transformar les idees en innovacions alguna cosa anirà malament.

Quins passos ha de donar una empresa per desenvolupar la seva capacitat innovadora?

Primer de tot ha de tenir una idea clara del que vol aconseguir amb la innovació. Després cal que creï algun òrgan de gestió de la innovació, més enllà dels equips habituals de govern. Ha d'aprendre a superar els obstacles habituals a la innovació: burocràcia, jerarquia, allunyament del client. Cal que sàpiga què està passant al món i com afecta la seva activitat i, un cop controli tot això, és el moment de posar-se a treballar amb les idees i a fer-les realitat.

Es pot aprendre a innovar?

Clar que sí. A la Universitat de Harvard diuen que hi ha cinc habilitats bàsiques: observar, fer-se preguntes, fer networking, experimentar i finalment assolir noves associacions d'idees que ens duguin a la innovació. Tot això s'aprèn, evidentment. No hi ha ningú que neixi innovador sense necessitat d'aprendre res.

Quin és el punt més important que caracteritza una empresa innovadora?

El fet de tenir una cultura innovadora: temps per pensar, mentalitat de desafiament de convencionalismes, actitud oberta cap a l'exterior, tolerància a l'error, gent motivada i apassionada pel que fa, treball col·laboratiu en equip, etc.

Innovar és sinònim de canvi?

Evidentment. Innovar sempre implica canvis. És per això que moltes empreses no s'hi apunten, ja que els fa por canviar. Però si no hi ha canvi correm el risc de desaparèixer. El problema és que avui en dia ja no n'hi ha prou amb canvis petits. A vegades necessitem fer canvis disruptius, radicals.

Com es poden convertir bones idees en bons negocis?

Aprenent a observar les necessitats dels clients. Tot bon negoci ho és perquè d'alguna manera troba un forat en el mercat. L'observació de tendències i de conductes (a vegades poc explícites) ens pot ajudar a afinar molt més en la nostra proposta de negoci.

Quin paper juga la recerca i el desenvolupament en la innovació?

Pel que fa a la innovació tecnològica es tracta d'aspectes clau. Sense una bona R+D és impossible innovar. Però cal anar amb compte perquè la innovació necessita, com ja he dit, de més coses: cultura innovadora, formació, etc. En aquest sentit, les universitats i els centres de recerca són fonamentals quan una empresa té idees però no sap com aconseguir fer-les realitat. Aleshores la col·laboració universitat-empresa es fa més necessària que mai. Cal molt més diàleg en aquest sentit.

La despesa en innovació tecnològica de les empreses va arribar als 14.756.000 d'euros el 2011 segons l'Institut Nacional d'Estadística, un descens del 8,8% respecte a l'any anterior. La crisi econòmica està fent disminuir la inversió en innovació?

Això demostra que moltes empreses no saben en realitat què és innovar. No s'entén que en moments de crisi es redueixin els pressupostos d'innovació o fins i tot es desmantellin departaments d'innovació. La innovació ha de ser la filosofia central de tota empresa. No podem ajornar-la o destruir-la així com així.

Quines empreses, segons la seva activitat, són més innovadores?

Hi ha empreses innovadores en tots els sectors. A Catalunya en trobem molts exemples: Metalquímia, Gallina Blanca, AUSA, El Bulli -fins que va tancar, és clar- i ara El Celler de Can Roca, Desigual... En tecnologia qualsevol empresa del Silicon Valley és tremendament innovadora (Apple, Cisco...). Hi ha empreses que innoven en la manera d'organitzar-se, com Whole Foods Market o Gore-Tex. I empreses que són molt potents en la seva forma d'entendre la relació amb els mercats: Imaginarium, per exemple, una empresa saragossana que s'està convertint en un dels líders en joguines del món. En general les empreses innovadores són les que aconsegueixen un bon equilibri entre flexibilitat organitzativa i comprensió del consumidor i del mercat. Una empresa no pot ser innovadora si la gent que hi treballa no s'hi troba a gust.

